

Eduskunta
Hallintovaliokunta

HaV:n asiantuntija- ja lausuntopyyntö 11.6.; HaV:n kuuleminen 16.6. klo 12:30

He 96/2020 vp (Brexit), Maahanmuuttoviraston lausunto

Maahanmuuttovirasto on osallistunut esityksen valmisteluun lausumalla luonnoksesta sisäministeriölle 29.4.2020. Esitystä on sittemmin täsmennetty lausuntokierroksen perusteella.

Brexit ja erosopimuksen mukaisten oleskeluoikeuksien ja -asiakirjojen myöntämisen järjestäminen on Maahanmuuttoviraston kannalta virastoa näkyvästi työllistävä hanke. Brexitistä aiheutuvia kustannusvaikeutuksia virastolle on kuvattu hallituksen esityksessä. Näiden osalta Maahanmuuttovirasto on tuonut hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä esille, että oleskeluoikeuksien edellytysten tutkimisesta aiheutuu viraston oman arvion mukaan vähintäänkin esityksen mukainen 8 HTV:n kustannusvaikutus. Lisäksi Maahanmuuttovirasto arvioi erilaisiin tiedusteluihin vastaamisen, neuvonnan ja tiedottamisen työllistävän noin kahden HTV:n verran. Perheenjäsenten vuosia jatkuva oikeus hakea erosopimuksen mukaisia oikeuksia sitoo lisäksi henkilöresursseja erosopimuksen soveltamista koskevan osaamisen ylläpidon muodossa.

Maahanmuuttovirasto kiinnitti lausuntokierroksen yhteydessä huomiota saada esitykseen suurempaa täsmällisyyttä mm. hakemusten maksullisuutta ja oleskeluoikeuden edellytysten tutkintaa koskevien kirjausten osalta. Tältä osin esitystä on sittemmin täsmennetty, mutta esityksen 2§ tulkinta kaipaa vielä selkiyttämistä. Maahanmuuttoviraston on valmistelujen yhteydessä todennut tulkitsevänsä ao. pykäläluonnosta siten, että näiden hakijoiden osalta tutkittaisiin oleskelun laillisuus ja yhtäjaksoisuus, kuten tehdään myös unionikansalaisten osalta heidän hakiessaan pysyvää EU-rekisteröintiä. Perustelujen mukaan päätöksenteossa kuitenkin noudatettaisiin kevyempää harkintaa, ja itse pykälässä mainitaan oleskelun edellytyksinä oleskeluoikeuden myöntämisen edellytyksinä olevan, ettei hakijan katsota vaarantavan yleistä järjestystä tai yleistä turvallisuutta taikka kansanterveyttä siten kuin ulkomaalaislain 156 §:ssä ja 156 a §:n 1 momentissa säädetään.

Täsmällisyys on tärkeää paitsi lakia soveltavan ja päätöksiä tekevän viranomaisen, myös asiakkaiden näkökulmasta. Erosopimuksen mukaisten oleskeluoikeuksien hakemisesta Suomessa on kyettävä viestimään lainsäädännön kohteena oleville asiakkaille mahdollisimman selkeästi ja yksiselitteisesti.

Maahanmuuttovirasto on kevään aikana aloittanut omalta osaltaan valmistautumisen erosopimuksen mukaisten oleskeluoikeuksien myöntämiseksi

rinnakkain erosopimusta täytäntöönpanevan lainsäädännön valmistelun kanssa.

Apulaispäälikkö

Raimo Pyysalo

Erityisasiantuntija

Tuomas Koljonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Maahanmuuttovirasto 16.06.2020 klo 10:37. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

-

Jakelu

Eduskunta, hallintovaliokunta

Tiedoksi

Migri/ylijohtaja, johdon assistentti, oikeuspalvelu, kanslia, lupa- ja kansalaisuusyksikkö, teknologia- ja digitalisaatioyksikkö